

CAPÍTOL 16

ELS TIPUS EN EL NIVELL ESPÈCIE

ARTICLE 71. Àmbit d'aplicació. Les disposicions d'aquest capítol s'apliquen indistintament a les espècies i les subespècies nominals, incloent-hi els tàxons considerats com a subespecífics [article 45.6].

ARTICLE 72. Disposicions generals

72.1. Ús del mot «tipus» en el cas d'exemplars. El mot «tipus» forma part del conjunt de termes o mots composts usats pels taxonomistes per a distingir entre menes concretes d'exemplars, tan sols alguns d'ells són tipus portadors de nom. En relació amb el Codi, es regulen tres menes d'exemplars, que són

72.1.1) la sèrie tipus: tots els exemplars sobre els quals l'autor va establir un tàxon nominal del nivell espècie (excepte els exclosos [article 72.4.1]); en absència de designació d'holotip o de sintips, o de la designació posterior d'un lectotip, tots són sintips i constitueixen col·lectivament el tipus portador de nom;

72.1.2) el tipus portador de nom: exemplars amb la funció de portar un nom, tant si aquest fou fixat originalment (holotip [article 73.1] o sintips [article 73.2]), com si fou fixat posteriorment (lectotip [article 74] o neotip [article 75]);

72.1.3) els altres exemplars: els que no tenen funció de portar un nom (paratips [article 72.4.5], paralectotips [articles 73.2.2, 74.1.3]; vegeu el glossari per a les definicions).

Recomanació 72A. Ús del terme «al·lotip». El terme «al·lotip» pot ser emprat per a indicar un exemplar del sexe oposat al de l'holotip; un «al·lotip» no té condició de portador de nom.

72.2. Fixació de tipus portador de nom a partir de la sèrie tipus de tàxons nominals del nivell espècie establerts abans del 2000. Un tàxon nominal del nivell espècie establert abans del 2000 pot tenir el

seu tipus portador de nom fixat a partir de la sèrie tipus [article 72.4] original [article 73] o subsegüentment [article 74]. (Si es creu que no existeix cap tipus portador de nom, aleshores es pot fixar un neotip; vegeu l'article 75 per a les condicions.)

72.3. Obligatorietat de la fixació original de tipus portador de nom per als tàxons nominals del nivell espècie establerts després del 1999. La proposta d'un nou tàxon nominal del nivell espècie establert després del 1999 (llevat que es tracti d'un nom nou de substitució (*nomen novum*) [articles 16.4, 72.7]) ha d'incloure la fixació d'un holotip [article 16.4] (vegeu l'article 73.1) o de sintips [article 73.2]. En aquest darrer cas, tan sols els exemplars expressament indicats per l'autor com aquells sobre els quals es basa el nou tàxon queden fixats com a sintips.

72.4. La sèrie tipus

72.4.1. La sèrie tipus d'un tàxon nominal del nivell espècie consta de tots els exemplars inclosos per l'autor en el nou tàxon nominal (tant directament com mitjançant referència bibliogràfica), excepte aquells que l'autor exclogui explícitament de la sèrie tipus [article 72.4.6] o que esmenti com a variants diferents (p. ex., mitjançant un nom, una lletra o un número) o que atribueixi amb dubtes al tàxon.

72.4.1.1. Per a una espècie o subespècie nominal establerta abans del 2000, qualsevol evidència, publicada o no, es pot tenir en compte a l'hora de determinar quins exemplars constitueixen la sèrie tipus.

Exemple. Linné (1758) descriví el gastròpode *Conus imperialis* i mencionà exemplars descrits o il·lustrats per autors previs. La sèrie tipus inclou no tan sols aquells exemplars esmentats, sinó també dos exemplars més actualment dipositats en col·leccions d'Uppsala i Londres dels quals hi ha evidència que Linné els va conèixer i els va determinar com *C. imperialis* en establir l'espècie nominal.

72.4.2. Si un nou tàxon nominal del nivell espècie es basa, totalment o parcial, en una identificació errònia publicada per un autor previ, la sèrie tipus consta de l'exemplar o els exemplars en qüestió erròniament identificats o els inclou, tant si l'autor posterior s'hi refereix directament com si ho fa mitjançant una il·lustració o una descripció (vegeu, però, la recomanació 73B).

72.4.3. La sèrie tipus d'un tàxon nominal del nivell espècie el nom del qual es va publicar primer com un sinònim més modern, però que es féu disponible abans del 1961 d'acord amb les disposicions de l'article 11.6, consta de l'exemplar (o els exemplars) designat amb aquest nom en el moment de la publicació

com a sinònim; si no es va mencionar cap exemplar en aquesta publicació, la sèrie tipus comprèn l'exemplar (o els exemplars) designat per aquest nom en el moment que fou adoptat com a nom d'un tàxon.

72.4.4. La sèrie tipus d'un tàxon nominal del nivell espècie el nom del qual es féu disponible mitjançant una referència bibliogràfica a una descripció o definició associada amb un nom no disponible [articles 12.2.1, 13.1.2] consta de l'exemplar (o els exemplars) indicat mitjançant aquest nom no disponible o l'inclou.

72.4.5. Si un autor designa un holotip [article 73.1], la resta d'exemplars de la sèrie tipus són paratips. Aquests no esdevenen sintips i no poden ser emprats per a una selecció de lectotips [article 74] si l'holotip es perd o es destrueix. Tanmateix, sí que són elegibles per a una selecció de neotips (vegeu la recomanació 75A).

72.4.6. Si un autor, en establir un tàxon nominal del nivell espècie, designa, o bé «sintips» (emprant aquest terme, o emprant tan sols un dels termes «cotips» o «tipus»), o bé «holotips i paratips» ensembles (emprant el terme «tipus» conjuntament amb «al·lotips» o «cotips»), i llista a més altres exemplars, la menció separada d'aquests darrers els exclou automàticament de la sèrie tipus.

72.4.7. La simple menció de «tipus» o una expressió equivalent en una obra publicada que no sigui aquella en què s'estableix el tàxon nominal del nivell espècie, o en un catàleg no publicat d'un museu o en una etiqueta, no és necessàriament una evidència que un exemplar sigui o hagi estat fixat com una de les menes de tipus a les quals es refereix aquest capítol.

Recomanació 72B. Exclusió expressa. Els autors que exclouen exemplars de la sèrie tipus (o dels sintips) de nous tàxons nominals del nivell espècie haurien de ser explícits. P. ex., il·lustrar-ne uns quants, però no tots, o indicar els números d'un o diversos exemplars, però no d'altres, no exclouria els exemplars no il·lustrats o no numerats.

72.5. Elegibilitat com a tipus portador de nom. Tan sols són elegibles com a tipus portadors de nom, o com a part d'un tipus portador de nom, d'un tàxon nominal del nivell espècie:

72.5.1) un animal, o una part d'un animal, o una mostra de l'obra fossilitzada d'un animal, o de l'obra d'un animal existent si el nom que s'hi basa es va establir abans del 1931;

72.5.2) una colònia d'animals que existeix a la natura com una entitat única, derivada per multiplicació asexual o vegetativa d'un

- únic individu (p. ex., una colònia de cnidaris, com els coralls), o part d'una colònia d'aquesta mena;
- 72.5.3) en el cas dels fòssils, una substitució natural, una impressió natural, un motlle natural o un buidat natural d'un animal o d'una colònia, o una part de qualsevol dels dos;
- 72.5.4) en espècies existents de protists, una o més preparacions d'individus directament relacionats, que representen les diferents fases del seu cicle vital (un hapantotip) [article 73.3];
- 72.5.5) una preparació per a examen microscòpic (p. ex., una «preparació tipus») que contingui un o més organismes individuals, en la qual els tipus portadors de nom estan clarament indicats i són identificables.

Recomanació 72C. Marcatge d'individus importants. Quan sigui possible, els autors que estableixen nous tàxons nominals del nivell espècie basats en preparacions microscòpiques que contenen més d'un exemplar (una «preparació tipus») haurien de marcar de manera visible les situacions dels exemplars que es consideren d'importància cabdal per a mostrar els caràcters taxonòmics.

72.5.6. En el cas d'un tàxon nominal del nivell espècie basat en una il·lustració o descripció o en una referència bibliogràfica a una il·lustració o descripció, el tipus portador de nom és l'exemplar o els exemplars il·lustrats o descrits (i no pas la il·lustració o descripció).

72.6. **Exemplars que ja són tipus portador de nom.** El fet que un exemplar ja sigui tipus portador de nom o part del tipus portador de nom d'un tàxon nominal del nivell espècie no impedeix que sigui el tipus portador de nom o part del tipus portador de nom d'un altre.

72.7. **Tipus portador de nom de tàxons nominals del nivell espècie que corresponen a noms nous de substitució (*nomina nova*).** Si un autor proposa un nom nou del nivell espècie expressament com a substitució (un *nomen novum*) d'un altre disponible més antic, aleshores els dos noms són sinònims objectius; els tàxons nominals que ambdós indiquen tenen el mateix tipus portador de nom malgrat qualsevol restricció o aplicació simultània del nom nou de substitució (*nomen novum*) a exemplars concrets o qualsevol designació contrària de tipus, o qualsevol ús taxonòmic diferent del nom nou de substitució.

Exemples. *Mus terraereginae* Alston, 1879 era un nom nou de substitució (*nom. nov.*) per a *Mus leucopus* (Gray, 1867), un homònim secundari de *Mus leucopus* Rafinesque, 1818; consegüentment, ambdós tenen el mateix tipus portador de nom. *Betpakodiscus aliminimus* Brenckle, 1993 es va establir com un «nom. nov.» per a *Archaediscus minimus* Reitlinger, 1950 sensu Grozdilova & Lebedeva (1953). *B. aliminimus* i *A. minimus* no tenen el mateix tipus portador de nom perquè «*Archaediscus minimus* Grozdilova & Lebedeva,

1953, non Reitlinger, 1950» no és un nom disponible (el tipus portador de nom de *B. aliminimus* Brenckle, 1993 es fixa mitjançant les disposicions de l'article 72.4.4).

72.8. Tipus portador de nom de les subespècies nominotípiques. Una espècie nominal i la seva subespècie nominotípica tenen el mateix tipus portador de nom [articles 47.1, 61.2].

72.9. Fusió de tàxons nominals del nivell espècie. Si dos o més tàxons nominals del nivell espècie s'inclouen dins d'un únic tàxon taxonòmic en la mateixa categoria del nivell espècie, els seus respectius tipus portadors de nom resten igual (d'acord amb l'article 23, el nom vàlid del tàxon taxonòmic format així és el del tàxon nominal del nivell espècie amb el nom potencialment vàlid més antic).

72.10. Valor dels tipus portador de nom. Els holotips, els sintips, els lectotips i els neotips són els portadors dels noms científics de tots els tàxons nominals del nivell espècie (i, indirectament, de tots els tàxons animals). Són els models internacionals de referència que proporcionen objectivitat a la nomenclatura zoològica i s'han de tractar com a tals (vegeu les recomanacions 72D a 72F). Les persones responsables de salvaguardar-los els han de mantenir al servei de la ciència.

Recomanació 72D. Etiquetatge de tipus portadors de nom. Els holotips, els sintips, els lectotips i els neotips haurien de ser etiquetats de tal manera que la seva condició s'indiqués inequívocament.

Recomanació 72E. Publicació de la informació de les etiquetes. Un autor que designi un holotip, un lectotip, un neotip o sintips hauria de publicar tota la informació que aparegui a les etiquetes que acompanyen els exemplars, de manera que faciliti el futur reconeixement dels exemplars.

Recomanació 72F. Responsabilitat de les institucions. Qualsevol institució en la qual hi hagi dipositats tipus portadors de nom hauria

72F.1) d'assegurar-se que tots estan clarament marcats de tal manera que puguin ser reconeguts inequívocament com a tipus portadors de nom;

72F.2) de prendre totes les mesures necessàries perquè es conservin bé;

72F.3) de fer-los accessibles a l'estudi;

72F.4) de publicar llistes dels tipus portadors de nom que posseeixen o que estan sota la seva responsabilitat, i

72F.5) de comunicar, tant com sigui possible, la informació relativa als tipus portadors de nom quan li sigui demanada.

ARTICLE 73. Tipus portadors de nom fixats en la publicació original (holotips i sintips)

73.1. Holotips. Un holotip és l'exemplar únic sobre el qual es basa un nou tàxon nominal del nivell espècie en la publicació original (vegeu els articles 72.5.2, 72.5.4 i 73.3 per als exemplars elegibles com a holotips en animals colonials i en protists).

- 73.1.1. Si en establir un nou tàxon nominal del nivell espècie un autor fa constar en la publicació original que un exemplar, i tan sols un, és l'holotip o «el tipus» o emprà alguna expressió equivalent, aquest exemplar és l'holotip fixat per designació original.
- 73.1.2. Si el tàxon nominal del nivell espècie es basa en un únic exemplar, indicat explícitament o implícitament en la publicació original, aquest exemplar és l'holotip fixat per monotípia (vegeu la recomanació 73F). Si el tàxon es va establir abans del 2000, es pot prendre en consideració l'evidència externa a l'obra mateixa [article 72.4.1.1] com a ajuda per a identificar l'exemplar.
- 73.1.3. L'holotip d'un nou tàxon nominal del nivell espècie tan sols el pot fixar l'autor original en la publicació original (vegeu l'article 74.6 per a les conseqüències d'un ús erroni del terme «holotip»).
- 73.1.4. La designació de la il·lustració d'un únic exemplar com a holotip s'ha de tractar com la designació de l'exemplar il·lustrat; el fet que l'exemplar ja no existeixi o no es pugui trobar no invalida la designació.
- 73.1.5. Si un autor posterior troba que un holotip compost (que consisteix en un conjunt de parts corporals desarticulades) no prové pas d'un únic individu, els components estranys es poden excloure de l'holotip mitjançant la menció adequada (es pot excloure material d'un hapantotip si es troba que conté components representatius de més d'un tàxon [article 73.3.2]).

Recomanació 73A. Designació de l'holotip. Un autor que estableix un nou tàxon nominal del nivell espècie hauria de designar el seu holotip de manera que en faciliti el reconeixement posterior.

Recomanació 73B. Preferència pels exemplars estudiats per l'autor. Un autor hauria de designar com a holotip un exemplar realment estudiat per ell mateix, i no pas un exemplar conegut per l'autor per mitjà tan sols de descripcions o il·lustracions bibliogràfiques.

Recomanació 73C. Dades de l'holotip. Un autor que estableix un nou tàxon nominal del nivell espècie hauria de publicar almenys les dades següents relatives a l'holotip, si són importants i conegudes de l'autor:

- 73C.1) les dimensions totals o les dimensions d'un o més òrgans o parts importants;
- 73C.2) la localitat completa (incloent-hi les coordenades geogràfiques), la data i la resta de dades de les etiquetes que l'acompanyen;
- 73C.3) el sexe, si es pot determinar;
- 73C.4) la fase de desenvolupament i la casta, si el tàxon inclou més d'una casta;
- 73C.5) el nom del recol·lector;
- 73C.6) la col·lecció on es diposita i qualsevol número de col·lecció o de registre que li sigui assignada;
- 73C.7) en el cas d'un paràsit, el nom de l'espècie hoste;

73C.8) en el cas d'un tàxon terrestre existent, l'altitud, en metres sobre el nivell del mar, a la qual es capturà l'holotip;

73C.9) en el cas d'un tàxon aquàtic existent, la profunditat, en metres per sota de la superfície, a la qual es capturà l'holotip;

73C.10) en el cas d'un tàxon fòssil, l'edat geològica i la posició estratigràfica de l'holotip expressada, si és possible, en metres per sobre o per sota d'un pla ben establert.

Recomanació 73D. Etiquetatge dels paratips. Després d'etiquetar l'holotip, qualsevol altre exemplar de la sèrie tipus [article 72.4.5] s'hauria d'etiquetar com a «paratip» per tal d'identificar els components de la sèrie tipus original. Els paratips no tenen funció de portador de nom.

Recomanació 73E. Ús desaconsellat del terme «cotip». El terme «cotip» no hauria de ser emprat (p. ex., en el sentit de sintip o paratip).

Recomanació 73F. No presumpció de l'existència d'un holotip. Si no es va fixar cap holotip ni cap sintip per a un tàxon nominal del nivell espècie establert abans del 2000, i si aquest tàxon nominal del nivell espècie pot haver estat basat en més d'un exemplar, caldria, més que no pas suposar l'existència d'un holotip, fer com si hi hagués diversos sintips i, aleshores, designar un lectotip (vegeu també l'article 74.6).

73.2. Sintips. Els sintips són exemplars d'una sèrie tipus que constitueixen col·lectivament el tipus portador de nom. Poden haver estat designats explícitament com a sintips (vegeu l'article 73.2.1 per als termes acceptables). Per a un tàxon nominal del nivell espècie establert abans del 2000 [article 72.3], tots els exemplars de la sèrie tipus constitueixen sintips automàticament, si no s'ha designat cap holotip [article 72.1] ni lectotip [article 74]. Si un tàxon nominal del nivell espècie té sintips, tots aquests tenen el mateix valor en nomenclatura com a components del tipus portador de nom.

73.2.1. Els sintips poden incloure exemplars etiquetats «cotip» o «tipus» (ambdós emprats en el sentit de sintip), exemplars sense etiqueta d'identificació i exemplars no vistos per l'autor, però que formen les bases sobre les quals, totalment o parcial, l'autor va fundar el nou tàxon nominal del nivell espècie [article 72.5.5].

73.2.1.1. Si un tàxon nominal és establert després del 1999, tan sols són sintips els exemplars expressament indicats per l'autor com aquells sobre els quals es basa el nou tàxon (vegeu l'article 72.3).

73.2.2. Els exemplars que eren sintips abans de la designació vàlida d'un lectotip [article 74], ho deixen de ser després de tal designació; per aquesta acció, esdevenen lectotip i paralectotips (vegeu la recomanació 74F). Aquests darrers no tenen funció de portador de nom i no recuperen llur condició de sintips si es perd o es destrueix el lectotip.

73.2.3. Si tots els sintips d'un tàxon nominal del nivell espècie tenen el mateix lloc d'origen [article 76.1], aquesta és la localitat tipus; però si els sintips provenen de dos o més localitats (incloent-hi estrats diferents), la localitat tipus comprèn tots els indrets d'origen. Si es designa posteriorment un lectotip o un neotip, la localitat tipus és el lloc d'origen del lectotip [article 76.2] o del neotip [article 76.3].

73.3. **Hapantotip.** Es pot designar un hapantotip (vegeu el glossari) consistent en una o més preparacions o cultius, en establir un tàxon nominal del nivell espècie de protists existents. Aquest hapantotip és l'holotip del tàxon nominal.

73.3.1. Es considera que un hapantotip, tot i que consti d'un cert nombre d'organismes separats, és indivisible i no es pot restringir mitjançant selecció de lectotip; però

73.3.2. Si es troba que un hapantotip conté individus de més d'un tàxon del nivell espècie, se'n poden excloure components mitjançant la menció adequada fins que contingui individus d'un únic tàxon del nivell espècie (vegeu l'article 73.1.5 per al tractament dels holotips si es descobreix que consisteixen en components derivats de més d'un individu).

ARTICLE 74. Tipus portadors de nom fixats subsegüentment a partir de la sèrie tipus (lectotip a partir de sintips)

74.1. **Designació de lectotip.** Es pot designar un lectotip entre els sintips perquè esdevingui el portador únic del nom d'un tàxon nominal del nivell espècie i constitueixi la referència per a l'ús d'aquest nom (excepte en el cas dels hapantotips [article 73.3]).

74.1.1. La designació vàlida d'un lectotip fixa la condició de l'exemplar com l'únic tipus portador de nom d'aquest tàxon nominal; no té validesa cap designació posterior de lectotip.

74.1.2. La designació vàlida de lectotip substitueix qualsevol restricció prèvia de l'aplicació del nom del tàxon.

74.1.3. La designació vàlida de lectotip priva els altres exemplars originalment sintips d'aquest tàxon nominal de la condició de sintips [article 73.2.2]. Aquests exemplars esdevenen aleshores paralectotips.

74.2. **Lectotip que no era sintip.** Si es demostra que un exemplar designat com a lectotip no era un sintip, perd la condició de lectotip.

74.3. **Obligatorietat de la designació individual.** Els lectotips no s'han de designar col·lectivament mitjançant una declaració general; cada

designació s'ha de fer específicament per a cada tàxon nominal i ha de tenir per objectiu la definició d'aquest tàxon.

Exemple. Smith, en revisar les col·leccions descrites en les publicacions de Dupont, fa constar que, en el cas de cada espècie nova descrita per Dupont, «l'exemplar que porta l'etiqueta d'identificació de l'autor és el tipus» o «l'exemplar esmentat en primer lloc en la publicació és designat com a lectotip». Aquest acte de Smith no constitueix una designació vàlida de lectotip.

74.4. Designació mitjançant una il·lustració o descripció. La designació d'una il·lustració o descripció d'un sintip com a lectotip s'ha de tractar com la designació de l'exemplar il·lustrat o descrit; el fet que l'exemplar ja no existeixi, o no es pugui trobar, no invalida la designació.

74.5. Designacions de lectotip abans del 2000. En el cas d'una designació de lectotip feta abans del 2000, cal haver emprat el terme «lectotip» o una traducció exacta o expressió equivalent (p. ex., «el tipus») o l'autor ha d'haver seleccionat sense ambigüïtat un sintip concret perquè esdevingui l'únic tipus portador de nom del tàxon. Si l'obra original revela que el tàxon s'ha basat en més d'un exemplar, un ús posterior del terme «holotip» no constitueix una designació vàlida de lectotip, llevat que l'autor, en emprar erròniament aquest terme, hagi indicat explícitament que seleccionava aquest exemplar concret de la sèrie típica perquè servís com a tipus portador de nom.

74.6. Fixació de lectotip per presumció d'un «holotip» o d'un «tipus» abans del 2000. Si s'ha acceptat que un tàxon nominal del nivell espècie es basa en un exemplar únic, i la descripció original no implica ni explícitament ni implícita l'existència de diversos sintips, i que, més endavant, es considera que la descripció original es podia haver basat en més d'un exemplar, el primer autor que hagi publicat abans del 2000 la presumció que el tàxon del nivell espècie es basava en un únic exemplar tipus ha designat, de fet, aquest exemplar com a lectotip.

74.6.1. La deducció que l'exemplar és un «holotip» o «el tipus»

74.6.1.1) pot ser per referència a una il·lustració o descripció d'un exemplar [article 74.4];

74.6.1.2) ha de ser individual, d'acord amb l'article 74.3.

Exemple. El «lleó» marsupial fòssil *Thylacoleo carnifex* Owen, 1858 fou descrit breument a l'*Encyclopaedia Britannica*. La descripció incloïa la figura d'un crani. Tot i que s'hi mencionava en dents de la mandíbula inferior, no hi havia informació que permetés esbrinar si aquestes dents formaven part del mateix exemplar. McCoy (1876) descriví una nova espècie nominal *Thylacoleo oweni*, i féu constar, alhora, que el crani descrit per Owen era «el primer tipus descrit de l'espècie» *T. carnifex*. En general, el crani s'ha acceptat com a

holotip. Avui dia se sap que la descripció original contenia informació basada parcialment en una porció de mandíbula d'una localitat diferent. Es considera que la deducció de McCoy (1876) en el sentit que el crani és «el tipus» constitueix una fixació de lectotip.

74.7. Designacions de lectotips després del 1999. Perquè sigui vàlida una designació de lectotips feta després del 1999, cal

74.7.1) que utilitzi el terme «lectotips» o la seva traducció exacta (p. ex., «lectotypus», però no «el tipus»),

74.7.2) que contingui informació suficient per a assegurar el reconeixement de l'exemplar designat i

74.7.3) que contingui una declaració expressa del propòsit taxonòmic de la designació.

Recomanació 74A. Acord amb restriccions prèvies. En designar un lectotip, i per tal de preservar l'estabilitat de la nomenclatura, un autor hauria d'actuar conseqüentment amb les restriccions taxonòmiques prèviament acceptades en l'aplicació del nom, o en tot cas tenir-les ben presents.

Recomanació 74B. Preferència per un exemplar il·lustrat. Si tota la resta de circumstàncies són iguals, un autor que designa un lectotip hauria de donar preferència a un sintip del qual s'ha publicat una il·lustració.

Recomanació 74C. Dades sobre el lectotip. Un autor que designa un lectotip n'hauria de publicar les dades llistades en la recomanació 73C, a més de descriure qualsevol característica individual que en permeti el reconeixement.

Recomanació 74D. Elecció entre sintips de diverses col·leccions. Si és possible, un lectotip s'hauria d'escollir entre els sintips de la col·lecció d'una institució pública, preferiblement de la institució que té el nombre més gran de sintips del tàxon nominal del nivell espècie, o que posseeix la col·lecció sobre la qual treballà l'autor del tàxon nominal del nivell espècie o que disposa de la major part dels tipus d'aquest autor.

Recomanació 74E. Verificació de la localitat. A l'hora de seleccionar un lectotip, l'autor, si pot, hauria de verificar l'exactitud de la localitat que té assignada. S'hauria de preferir un sintip de localitat coneguda a un d'origen desconegut.

Recomanació 74F. Paralectotips. Un autor que designi lectotips hauria d'etiquetar clarament la resta de sintips previs com a «paralectotips». Com els paratips, els paralectotips no tenen condició de portador de nom, però són elegibles per a la designació de neotips.

ARTICLE 75. Neotips

75.1. Definició. Un «neotip» és el tipus portador de nom d'un tàxon nominal del nivell espècie, designat sota les condicions especificades en aquest article, si es creu que no existeix cap exemplar tipus portador de nom (és a dir, holotip, lectotip, sintip o neotip previ) i un autor considera que per a definir el tàxon nominal d'una manera objectiva cal un tipus portador de nom. L'existència simultània de paratips o paralectotips no impedeix la designació d'un neotip.

75.2. Circumstàncies excloses. La designació d'un neotip no pot constituir una finalitat en si mateixa o un assumpte de rutina en la tasca de

conservació de col·leccions. Qualsevol neotip designat d'aquesta manera no té validesa.

Exemple. Si un autor designa un neotip per a *X-us albus* Smith, una espècie sobre la qual no hi ha cap dubte quant a la identitat, i que no està implicada en cap problema zoològic complex en el moment de ser designada, el pretès «neotip» no té condició de portador de nom.

75.3. Condicions requerides. Un neotip es designa vàlidament quan hi ha una necessitat excepcional i tan sols si aquesta necessitat es fa constar expressament, i sempre que la designació es publiqui amb els elements següents:

75.3.1) una declaració que justifiqui que la designació té expressament per objecte aclarir la posició taxonòmica o la localitat tipus d'un tàxon nominal;

75.3.2) una declaració dels caràcters que l'autor considera distintius respecte d'altres tàxons del tàxon nominal del nivell espècie per al qual es designa neotip, o una referència bibliogràfica d'aquesta declaració;

75.3.3) dades i descripció suficients per a assegurar el reconeixement de l'exemplar designat;

75.3.4) les raons de l'autor que l'han menat a creure que l'exemplar o els exemplars tipus portadors de nom (és a dir, l'holotip, el lectotip, tots els sintips o un neotip previ) s'han perdut o destruït, i les gestions que ha fet per tal de localitzar-los;

75.3.5) la prova que el neotip concorda amb el que se sap del tipus portador de nom previ, a partir de la descripció original i d'altres fonts; tanmateix, un neotip es pot basar en un sexe o fase vital diferents, si això fos necessari o desitjable per a conferir més estabilitat nomenclatural;

75.3.6) la prova que el neotip prové d'un indret tan proper com és possible de la localitat tipus original [article 76.1] i, si escau, del mateix nivell geològic, o de la mateixa espècie hoste que el tipus portador de nom original (vegeu també l'article 76.3 i la recomanació 76A.1);

75.3.7) una declaració que el neotip és o ha esdevingut, en el moment de ser publicat, propietat d'una institució científica o educativa reconeguda, mencionada pel seu nom, que manté una col·lecció d'investigació amb infraestructura adequada per a conservar tipus portadors de nom i que són accessibles a l'estudi.

75.4. Prioritat. La primera designació de neotip publicada per a un tàxon nominal del nivell espècie d'acord amb les disposicions d'aquest article és vàlida, i cap designació posterior, tret d'una de feta per la

Comissió en exercici dels seus plens poders [article 78.1], té validesa (vegeu també l'article 75.8 per a la situació d'un neotip si es descobreix un tipus portador de nom anterior).

75.4.1. Si un neotip designat vàlidament es perd o es destrueix, el nou neotip, si se'n designa cap per a reemplaçar-lo, ha de satisfer les disposicions d'aquest article.

Recomanació 75A. Elecció de neotips. S'aconsella als autors que triïn neotips a partir de paratips o paralectotips encara existents, llevat que hi hagi raons convincentes per a no fer-ho així, com ara dades inadequades per a concordar amb els requisits taxonòmics, el mal estat dels exemplars, o una barreja probable de tàxons. Si tota la resta és igual, caldria donar preferència a exemplars topotípics (vegeu el glossari) de la sèrie tipus.

Recomanació 75B. Consulta als especialistes. Abans de designar un neotip, l'autor s'hauria d'assegurar que la designació proposada no suscitarà cap objecció seriosa d'altres especialistes del grup en qüestió.

75.5. Substitució d'un tipus portador de nom no identificable per un neotip. Si un autor considera que la identitat taxonòmica d'un tàxon nominal del nivell espècie no pot ser determinada a partir del seu tipus portador de nom existent (és a dir, el seu nom és un *nomen dubium*) i consegüentment l'estabilitat i la universalitat es veuen amenaçades, l'autor pot demanar a la Comissió que anul·li el tipus portador de nom existent en exercici dels seus plens poders [article 81] i que designi un neotip.

Exemple. L'holotip de l'espècie d'ammonits *Cycloceres laevigatum* M'Coy, 1944 no tenia caràcters diagnòstics importants. Després d'una petició, la Comissió, en exercici dels seus plens poders, va anul·lar la condició de tipus d'aquest exemplar i va designar un neotip (Opinió 1720 [1993]).

75.6. Conservació de l'ús predominant mitjançant un neotip. Si un zoòleg descobreix que el tipus portador de nom existent d'un tàxon nominal del nivell espècie no concorda taxonòmicament amb l'ús predominant dels noms i que l'estabilitat o la universalitat es veuen amenaçades a conseqüència d'aquest fet, s'hauria de mantenir l'ús predominant [article 82] i sol·licitar a la Comissió que anul·li el tipus portador de nom existent en exercici dels seus plens poders [article 81] i que designi un neotip.

Exemple. En descobrir que l'únic exemplar tipus existent d'*Aradus caucasicus* Kolnati, 1857 era un exemplar d'una altra espècie, Kershner i Heiss (1993) van proposar que calia conservar l'ús predominant dels noms d'ambdues espècies mitjançant la designació d'un neotip per a *A. caucasicus* i ho van demanar a la Comissió, la qual, en exercici dels seus plens poders, ho acceptà mitjançant l'Opinió 1783 (1994).

75.7. Condició dels neotips designats abans del 1961. Una designació de neotip publicada abans del 1961 té efecte des de la data de publi-

cació si es van satisfer totes les disposicions d'aquest article; si no es van satisfer, és invàlida.

Recomanació 75C. Designacions no vàlides. Un autor que ha publicat una designació de neotip invàlida abans del 1961 hauria de tenir l'oportunitat, si és possible, de validar-la abans que un altre autor designi un neotip per al mateix tàxon nominal del nivell espècie.

Recomanació 75D. Preferència per «neotips» anteriors invàlids. Si s'ha publicat una designació invàlida de neotip abans del 1961, s'hauria de donar preferència a l'exemplar designat aleshores quan es designi vàlidament un neotip per al mateix tàxon nominal del nivell espècie.

75.8. Condició dels anteriors tipus portadors de nom redescoberts. Si després de la designació d'un neotip es troba que el tipus portador de nom (holotip, sintip, lectotip o neotip previ) del tàxon nominal del nivell espècie que es creia perdut, encara existeix, en publicar aquest descobriment, el material redescobert esdevé una altra vegada el tipus portador de nom i el neotip queda anul·lat (llevat que, a conseqüència d'una sol·licitud, la Comissió decideixi que cal mantenir el neotip com a tipus portador de nom).

ARTICLE 76. Localitat tipus

76.1. Definició. La localitat tipus d'un tàxon nominal del nivell espècie és l'indret geogràfic (i estratigràfic, si escau) de captura, recollecció o observació del tipus portador de nom; si hi ha sintips i no s'ha designat lectotip, la localitat tipus comprèn les localitats de tots ells [article 73.2.3].

76.1.1. Si la captura o la recollecció s'ha produït després d'un transport per mitjans artificials, la localitat tipus és l'indret des d'on el tipus portador de nom, o el seu progenitor salvatge, van iniciar el viatge.

Recomanació 76A. Localitats tipus

76A.1. A l'hora de precisar o aclarir una localitat tipus (i un nivell tipus, un hoste tipus o termes similars), un autor hauria de tenir en compte:

76A.1.1) les dades que acompanyen el material original;

76A.1.2) les notes, els itineraris o les comunicacions personals del recollector;

76A.1.3) la descripció original del tàxon, i

76A.1.4) com a darrer recurs, i sens perjudici d'altres aclariments, les localitats dins de l'àrea coneguda del tàxon o aquelles en què s'han recollectat exemplars atribuïts al tàxon.

76A.2. Si es troba que una declaració de localitat tipus és errònia, cal corregir-la.

76.2. Localitat tipus determinada pel lectotip. L'indret d'origen del lectotip esdevé la localitat tipus del tàxon nominal del nivell espècie, malgrat qualsevol declaració prèviament publicada de localitat tipus (vegeu la recomanació 74E).

76.3. **Localitat tipus determinada pel neotipus.** L'indret d'origen del neotip esdevé la localitat tipus del tàxon nominal del nivell espècie, malgrat qualsevol declaració prèviament publicada de localitat tipus.